

Dnr :Val2022/9-1

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kommunsekreterare

0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Valnämnden

Värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda

Förslag till beslut

1.Valnämnden beslutar att det inte får förekomma någon politisk propaganda inom en viss radie, och framförallt inte i direkt anslutning till vallokalernas entréer.

Gränsdragningen är följande:

Stationshuset förtidsröstning: Parkeringar på båda sidor om Stationshuset.

Bollebygds skolan: Gräsmattan vid stora parkeringen.

Olsfors: Gräsmattan vid parkeringen i anslutning till skolgård och förskola Söråns förskola.

Töllsjö: Gräsmattan vid parkeringen i anslutning till idrottshallen Töllsjöskolan.

2. Valnämnden beslutar att valsedelsutdelning från partierna direkt till väljare ska ske på behörigt avstånd från röstnings- och vallokalerna. Valsedelsutdelare ska som ett riktmärke hålla sig minst 5 meter från entrén till lokalen om inte behörig röstmottagare (förtidsröstning) eller valdistriktets ordförande (på valdagen) i undantagsfall meddelar annat. De ska enbart upprätthålla sig på den ena sidan av entrén och lämna den andra sidan fri. Endast valsedlar får delas ut till väljarna, inget annat kampanjmaterial.

Ärendet

Enligt 4 kap. 20 och 22 § § vallagen (2005:837) angående vallokaler och röstningslokaler ska varje kommun se till att det finns lämpliga lokaler som kan användas som röstmottagningsställen och som i fråga om lokalisering, tillgänglighet

och öppethållande ger väljarna goda möjligheter att rösta. Vidare framgår av samma bestämmelser att en vallokal respektive röstningslokal ska vara tydligt avgränsad och även i övrigt lämpad för ändamålet så att väljare inte hindras eller störs under röstningen. Den ska inte ha anknytning till viss politisk sammanslutning. Lokalen bör inte ha en sådan anknytning till en viss religiös sammanslutning eller till visst företag som kan påverka väljaren i samband med röstning.

På röstmottagningsställe eller i utrymme intill detta får det, enligt 8 kap. 3 § vallagen, inte förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val. När lokaler utses ska god tillgänglighet för väljarna därför väga tyngre än en i övrigt bättre lämpad lokal, även om den har anknytning till ett företag, en religiös sammanslutning eller dylikt.

Förbudet mot propaganda har av Valprövningsnämnden tolkats så att förbudet inte är begränsat endast till utrymmen som ligger i omedelbar anslutning till ett röstmottagningsställe.

Enligt Valprövningsnämnden kan det dock knappast vara möjligt eller ens lämpligt att i föreskrifter precisera hur stort utrymme som omfattas av förbudet. En bedömning måste göras i det enskilda fallet, utifrån platsens särskilda förutsättningar att ge skydd för väljarna mot att utsättas för politisk propaganda under valhandlingen.

Syftet med bestämmelsen i 8 kap. 3 § vallagen är att väljaren ska vara ostörd och skyddad från varje form av påverkan under själva valhandlingen, vilket är ett led i att trygga genomförandet av fria och hemliga val. Som utgångspunkt ska röstmottagningsställena uppfattas som värdemässigt neutrala för väljarna. Det går inte att exakt ange vad som utgör propaganda eller annan otillbörlig påverkan i vallagens mening. Dock är det uppenbart att partipolitiska manifestationer och

budskap är sådan propaganda. Även andra manifestationer och budskap kan utgöra propaganda eller annan otillbörlig påverkan. Detta får dock bedömas i det enskilda fallet. Avgörande vid bedömningen är om manifestationen eller budskapet ger uttryck för ett klart ställningstagande i valet.

Röstmottagarna ansvarar för ordningen i kommunens röstnings- och vallokaler. Den som finns i lokalen eller i ett utrymme intill denna ska rätta sig efter de anvisningar som röstmottagarna ger för att röstmottagningen ska kunna genomföras.

Röstmottagarna kan avbryta propagandaverksamhet och ta bort material som bedöms som propaganda eller annan otillbörlig påverkan inom det område valnämnden har bestämt, samt förhindra att partifunktionärer uppehåller sig på röstmottagningsstället.

Det är inte tillåtet för röstmottagare att ha på sig kläder som är partipolitiska. Partifunktionärer med banderoller eller annan klädsel eller utrustning som är partipolitisk får inte uppehålla sig på röstmottagningsställe eller i anslutande utrymme. Om partifunktionärer ska gå in sådana lokaler måste de ta av sig banderoller och liknande.

Valsedelsutdelning från partierna direkt till väljare ska ske på behörigt avstånd från röstnings- och vallokalerna. Valsedelsutdelare ska som ett riktmärke hålla sig minst 5 meter från entrén till lokalen om inte behörig röstmottagare (förtidsröstning) eller valdistriktets ordförande (på valdagen) i undantagsfall meddelar annat. De ska enbart upprätthålla sig på den ena sidan av entrén och lämna den andra sidan fri. Endast valsedlar får delas ut till väljarna, inget annat kampanjmaterial.

Reglerna om propaganda innebär aldrig att den grundlagsskyddade rätten till religionsfrihet kan inskränkas. Det innebär att det alltid är tillåtet att bära religiös klädsel på och intill ett röstmottagningsställe.

Skickas till

Politiska partier, valsamordnare, vallokaler

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson

Kommunsekreterare